

Bruselj, 18. maj 2018
(OR. en)

8110/18
ADD 3

JAI 323
COPEN 104
CYBER 66
DROIPEN 53
JAIEX 27
ENFOPOL 171
TELECOM 94
DAPIX 106
EJUSTICE 27
MI 269
IA 101
CODEC 577

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	18. maj 2018
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	SWD(2018) 119 final
Zadeva:	DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE POVZETEK OCENE UČINKA Spremni dokument k predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o evropskem nalogu za predložitev in evropskem nalogu za zavarovanje elektronskih dokazov v kazenskih zadevah ter predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi harmoniziranih pravil o imenovanju pravnih zastopnikov za namene zbiranja dokazov v kazenskih postopkih

V prilogi vam pošiljamo dokument SWD(2018) 119 final.

Priloga: SWD(2018) 119 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 17.4.2018
SWD(2018) 119 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA

Spremni dokument

**k predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o evropskem nalogu za predložitev
in evropskem nalogu za zavarovanje elektronskih dokazov v kazenskih zadevah
ter**

**predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi harmoniziranih pravil o
imenovanju pravnih zastopnikov za namene zbiranja dokazov v kazenskih postopkih**

{COM(2018) 225 final} - {COM(2018) 226 final} - {SWD(2018) 118 final}

Povzetek
Ocena učinka za predlog o izboljšanju čezmejnega dostopa do elektronskih dokazov v kazenskih zadevah
A. Nujnost ukrepanja
V čem je težava in zakaj je to težava na ravni EU?
Težave s čezmejnimi dostopom do elektronskih dokazov trenutno ovirajo učinkovito preiskovanje in pregon kaznivih dejanj v EU. Pravosodno sodelovanje med javnimi organi, neposredno sodelovanje med javnimi organi in ponudniki storitev ter neposreden dostop javnih organov do elektronskih dokazov niso dovolj učinkoviti. Zaradi tega se preiskave ustavijo, kazniva dejanja ostanejo nekaznovana, žrtve so slabše zaščitene in državljani EU se počutijo manj varne. V oceni učinka so opredeljene tri težave: 1. Pri obstoječih postopkih pravosodnega sodelovanja traja predolgo, da se pridobi dostop do čezmejnih e-dokazov, zaradi česar so preiskave in pregon manj učinkoviti. 2. Neučinkovitosti pri javno-zasebnem sodelovanju med ponudniki storitev in javnimi organi ovirajo učinkovito preiskovanje in pregon. 3. Pomanjkljivosti pri opredelitvi pristojnosti lahko ovirajo učinkovito čezmejno preiskovanje in pregon.
Kaj je treba doseči?
Splošni cilj je zagotoviti učinkovito preiskovanje in pregon kaznivih dejanj v EU z izboljšanjem čezmejnega dostopa do elektronskih dokazov na podlagi okrepljenega pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah ter približevanja pravil in postopkov. Trije posebni cilji so: 1. skrajšati zamude pri čezmejnem dostopu do elektronskih dokazov; 2. zagotoviti čezmejni dostop do elektronskih dokazov tam, kjer ga trenutno ni; 3. izboljšati pravno varnost, varstvo temeljnih pravic, preglednost in odgovornost.
Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU (subsidiarnost)?
Ker se ta pobuda nanaša na čezmejna vprašanja, zadevnih težav ne morejo rešiti posamezne države EU. Poleg tega je glede na raznolikost pravnih pristopov, število zadevnih področij politike (varnost, kazensko pravo, temeljne pravice, vključno z varstvom podatkov, gospodarska vprašanja) in številne različne zainteresirane strani EU najustreznejša raven, na kateri je treba obravnavati opredeljene težave. Z ukrepanjem na ravni EU se olajša tudi sodelovanje z državami zunaj EU, zlasti z ZDA; to je pomembno, saj potreba po mednarodnem dostopu do e-dokazov pogosto presega meje EU.
B. Rešitve
Katere so različne možnosti za doseg ciljev? Ali ima katera od njih prednost? Če ne, zakaj ne?
Možnost A: nezakonodajni ukrepi (tj. praktični ukrepi za izboljšanje pravosodnega sodelovanja med javnimi organi ter okrepitev neposrednega sodelovanja med javnimi organi in ponudniki storitev) Možnost B: možnost A + mednarodni sporazumi Možnost C: možnost B + zakonodaja o neposrednem sodelovanju (evropski nalog za predložitev dokazov + dostop do podatkovnih zbirk) Možnost D: možnost C + zakonodaja o neposrednem dostopu Tako po kakovosti kot po stroških in koristih je prednostna možnost možnost D.
Kakšna so mnenja različnih zadevnih zainteresiranih strani? Kdo podpira katero možnost?
Obsežna posvetovanja z zainteresiranimi stranmi so potekala več kot 18 mesecev. Javni organi v državah EU so izpostavili naslednja ključna vprašanja: čas, potreben za obdelavo zahteve, ne dovolj zanesljivo sodelovanje s ponudniki storitev, slabo preglednost in pravno negotovost glede pristojnosti za preiskovalne ukrepe. Ponudniki storitev in nekatere organizacije civilne družbe so navedli, da je pravna varnost bistvenega pomena, da se omogoči neposredno sodelovanje z javnimi organi, in da je treba preprečevati kolizijo pravnih pravil. Nekatere organizacije civilne družbe so nasprotovale zakonodaji na ravni EU o neposrednem sodelovanju in namesto tega kot prednostno možnost navedle izboljšanje postopkov za medsebojno pravno pomoč.
C. Učinki prednostne možnosti

Kakšne so koristi prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?
Pričakuje se, da bodo zaradi pobude preiskave in pregon postali učinkovitejši in uspešnejši, da se bosta izboljšali preglednost in odgovornost, da bo zagotovljeno spoštovanje temeljnih pravic ter da se bo z izboljšanjem varnosti in zmanjšanjem vtisa nekaznovanosti kaznivih dejanj, storjenih na omrežnih napravah ali prek njih, spodbudilo zaupanje v enotni digitalni trg.
Kakšni so stroški prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?
Stroški so upravni ter izhajajo iz prenosa in izvrševanja prednostne možnosti v državah EU ter izpolnjevanja obveznosti ponudnikov storitev: • enkratni stroški so ocenjeni na 3,3 milijona EUR za države EU in 1,7 milijona EUR za ponudnike storitev. • S prednostno možnostjo ne bodo uvedeni nikakršni tekoči stroški. Namesto tega bodo z njo ustvarjeni tekoči prihranki, ocenjeni na več kot 7,1 milijona EUR na leto za države članice in več kot 4,3 milijona EUR na leto za ponudnike storitev.
Kakšni so učinki na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost?
Pravna varnost in standardizacija postopkov, zaradi katerih naj bi se zmanjšalo upravno breme in spodbudila konkurenčnost, bi morali pozitivno vplivati na MSP.
Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?
Pričakuje se, da bo prednostna možnost najprej povzročila stroške z uvajanjem, ki pa naj bi bili dolgoročno izravnani s prihranki pri tekočih stroških. Nacionalni organi se bodo morali prilagoditi novim postopkom in se udeležiti usposabljanj. Vendar pa bi organi dolgoročno morali imeti koristi od racionalizacije in centralizacije , dodatnega usposabljanja ter jasnega pravnega okvira, ki ureja zahteve po dostopu do podatkov, zaradi česar bi se morala izboljšati učinkovitost. Prav tako bi se moralo zmanjšati število zahtev, ki jih morajo obdelati države, saj bi se s prednostno možnostjo razbremenili kanali pravosodnega sodelovanja.
Ali bo prišlo do drugih znatnih učinkov?
Ponudniki storitev bi se morali prilagoditi novemu zakonodajnemu okviru z uvedbo novih postopkov, usposabljanjem osebja in po možnosti z imenovanjem pravnega zastopnika. Izvajanje praktičnih ukrepov, ki sicer niso obvezni, bi zagotovo povzročilo nekatere stroške. Ponudniki storitev bi bili lahko soočeni z več zahtevami, zaradi česar bi se zvišali stroški izpolnjevanja obveznosti. Nasprotno pa bi se lahko s harmoniziranim okvirom zmanjšalo breme za tiste ponudnike, ki se trenutno odzivajo na zahteve po podatkih, ki ne zajemajo vsebin, saj jih morajo oceniti na podlagi različnih zakonodaj vseh držav članic. Učinkovitejše preiskave, ki vključujejo čezmejni dostop do elektronskih dokazov, bi imele pozitivne družbene učinke, vključno z morebitnim zmanjšanjem kaznivih dejanj zaradi okrepljenega odvrčanja. Prednostna možnost vsebuje zadostne zaščitne ukrepe za zagotovitev, da so ukrepi, ki jih vključuje, popolnoma združljivi s temeljnimi pravicami. Pomemben vpliv na okolje ni bil ugotovljen.
Sorazmernost?
S prednostno možnostjo bi bili uvedeni pravila in postopki za izboljšanje čezmejnega dostopa do elektronskih dokazov za nacionalne pravosodne organe z izrecnimi zaščitni ukrepi, ki temeljijo na nujnosti in sorazmernosti. Z njo ne bi bile naložene nesorazmerne obveznosti za zasebni sektor (vključno z MSP) ali posameznike. Namesto tega bi bil uveden sklop ukrepov, ki naj bi prinesli precejšnje materialne in nematerialne koristi. Prednostna možnost ne presega tistega, kar je potrebno za rešitev prvotne težave in izpolnjevanje opredeljenih ciljev ukrepanja na ravni EU.
D. Nadaljnji ukrepi
Kdaj bo politika pregledana?
Komisija bi morala pregledati izvajanje pobude, da oceni, ali so cilji politike izpolnjeni. Ocena bi morala biti izvedena pet let po roku za izvajanje zakonodajnega akta, da lahko tako preteče dovolj časa za razumno oceno zakonodaje in prakse v vseh sodelujočih državah članicah.